

Vec C-800/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

28. december 2023

Vnútroštátny súd:

Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, Afdeling Gent

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

15. december 2023

Obžalovaní:

DRINKS 52 BVBA

NZ

Ďalší účastník konania:

Minister van Financiën

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania

Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný v rámci konania, v ktorom sú DRINK 52 BVBA a NZ (ďalej len „obžalovaní“) stíhaní v trestnom konaní za porušenie colného trestného práva – neoprávnené držanie tovaru podliehajúceho spotrebnej dani na obchodné účely a neoprávnený dovoz tohto tovaru z Nemecka a Holandska do Belgicka bez zaplata belgickej spotrebnej dane a recyklačného poplatku za obaly a bez príslušného povolenia na prevádzkovanie daňového skladu.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný podľa článku 267 ZFEÚ sa týka výkladu článku 42 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (ďalej len „Colný kódex Únie“) s cieľom zistiť, či [povinnosť zaplatiť] ekvivalentnú hodnotu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani v prípade nemožnosti odovzdať zhabaný tovar 1) nie je (trestnoprávnou) sankciou, ale občianskoprávnym dôsledkom odsúdenia za trestný čin, 2) ju možno kumulovať s peňažnou pokutou a 3) ju možno znížiť.

Prejudiciálne otázky

1. Môže sa článok 42 Colného kódexu Únie vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá je uvedená v článku 220 Algemene wet inzake douane en accijnzen (všeobecný zákon o clách a spotrebných daniach, Belgicko, ďalej len „VZCSD“), článku 221 § 1 VZCSD, článkoch 1382 a 1383 Burgerlijk Wetboek (občiansky zákonník, Belgicko), ako aj v článkoch 44 a 50 Strafwetboek (trestný zákonník, Belgicko), podľa ktorej z hľadiska všeobecných zásad práva EÚ v zmysle článku 6 ods. 3 ZEÚ nemožno uloženie povinnosti zaplatiť ekvivalentnú hodnotu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani v prípade nemožnosti odovzdať zhabaný tovar kvalifikovať ako sankciu trestnoprávnej povahy alebo aspoň ako sankciu, ale ako občianskoprávny dôsledok odsúdenia v trestnom konaní?

2. Môže sa článok 42 colného kódexu EÚ vykladať v tom zmysle, že vzhľadom na všeobecné zásady práva Únie v zmysle článku 6 ods. 3 ZEÚ, najmä zásadu proporcionality zakotvenú aj v článku 49 ods. 3 Charty, nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá je stanovená v článku 220 VZCSD, článku 221 § 1 VZCSD, článkoch 1382 a 1383 Burgerlijk Wetboek (občiansky zákonník) a článkoch 44 a 50 Strafwetboek (trestný zákonník), podľa ktorej v prípade, že nie je možné odovzdať zhabaný tovar, môže byť uložený trest zaplatiť ekvivalentnú

hodnotu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani popri treste zaplataenia pokuty vypočítanej na základe násobku neodvedenej dane?

3. Môže sa článok 42 Colného kódexu Únie vykladať v tom zmysle, že vzhľadom na všeobecné zásady práva Únie v zmysle článku 6 ods. 3 ZEÚ, najmä zásadu proporcionality zakotvenú aj v článku 49 ods. 3 Charty, nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá je stanovená v článku 220 VZCSD, článku 221 § 1 VZSCD, článkoch 1382 a 1383 Burgerlijk Wetboek (občiansky zákonník) a článkoch 44 a 50 Strafwetboek (trestný zákonník), podľa ktorej vnútroštátny súd nemá právomoc znížiť [peňažnú sumu] s cieľom zohľadniť osobitné okolnosti prípadu, najmä finančnú situáciu obžalovaného, v prípade odsúdenia na zaplataenie ekvivalentnej hodnoty tovaru podliehajúceho spotrebnej dani, ak nie je možné odovzdať zhabaný tovar?

Uvedené predpisy práva Únie

Charta základných práv Európskej únie, článok 49 ods. 3

Zmluva o Európskej únii, článok 6 ods. 3

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, článok 42 ods. 1 a 2

Uvedené vnútroštátne predpisy

Algemene wet inzake douane en accijnzen (Všeobecný zákon o clách a spotrebných daniach, Belgicko), článok 220, článok 221 § 1, článok 265

Burgerlijk wetboek (občiansky zákonník, Belgicko), články 1382, 1383 a 1384

Strafwetboek (trestný zákonník, Belgicko), články 44 a 50

Ministerieel besluit betreffende het fiscaal stelsel van drankverpakkingen onderworpen aan verpakkingsheffing en producten onderworpen aan milieutaks (rozhodnutie ministra o daňovom režime pre nápojové obaly podliehajúce recyklačnému poplatku za obaly a pre výrobky podliehajúce environmentálnej dani, Belgicko), článok 5

Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 15. apríla 2020 bolo začaté trestné stíhanie vo veci colného trestného činu, ktorého sa dopustili obžalovaní. Obžalovaní sú stíhaní za tento trestný čin, pretože nezákonne doviezli z Nemecka a Holandska do Belgicka na obchodné účely tovar podliehajúci spotrebnej dani, a to 520 195,56 litra pitnej vody, 750 082,06 litra limonády a 1 772,40 litra sirupu.

- 2 Belgická spotrebná daň a recyklačný poplatok za obaly, ktoré sa platia podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, neboli pri tomto dovoze zaplatené a obžalovaní nemali povolenie na prevádzkovanie daňového skladu. Tým, že sa obžalovaní vyhli plateniu spotrebnej dane a recyklačného poplatku za obaly, získali značný majetkový prospech, ktorý sa odhaduje na 210 523,69 eura.
- 3 Minister van financiën (minister financií, Belgicko) požaduje zaplataenie pokuty a ušlého cla a poplatkov, ako aj konfiškáciu uvedeného množstva nápojov.
- 4 Zároveň žiada, aby bola obžalovaným uložená povinnosť zaplatiť ekvivalent hodnoty uvedených nápojov, ktorá sa odhaduje na celkovú sumu 479 966,34 eura, keďže tento tovar nemožno zhabať, pretože obžalovaní ho už nemôžu vydať.
- 5 Vnútroštátny súd sa rozhodol predložiť Súdnu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) prejudiciálne otázky s cieľom zistiť, či [povinnosť zaplatiť] ekvivalentnú hodnotu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani v prípade nemožnosti odovzdať zhabaný tovar 1) nie je (trestnoprávnou) sankciou, ale občianskoprávnym dôsledkom odsúdenia za trestný čin, 2) ju možno kumulovať s peňažnou pokutou a 3) možno ju znížiť.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Obžalovaní okrem iného tvrdia, že nie je prípustné uložiť im nielen pokutu, ale aj povinnosť zaplatiť ekvivalent hodnoty tovaru (t. j. sumu zodpovedajúcu hodnote tovaru odňatého spod colného dohľadu), keď už tovar fyzicky neexistuje.
- 7 Obžalovaný v 2. rade odkazuje na rozsudok Súdneho dvora, ktorý už v porovnateľnej veci rozhodol, že považuje povinnosť osoby zodpovednej za porušenie, zaplatiť popri peňažnej sankcii aj sumu zodpovedajúcu hodnote tovaru odňatého spod colného dohľadu za sankciu (rozsudok zo 4. marca 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, bod 40, ďalej len „rozsudok vo veci Schenker“).

Krátke zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 8 Vnútroštátny súd uvádza, že hoci belgická colná právna úprava neobsahuje zákonné ustanovenie, na základe ktorého by bolo možné obžalovaným nariadiť zaplataenie ekvivalentu hodnoty zhabaného tovaru, tento prístup je vo všeobecnosti uznávaný v judikatúre belgických najvyšších súdov.
- 9 V judikatúre Hof van Cassatie (kasačný súd, Belgicko) a Grondwettelijk Hof (Ústavný súd, Belgicko) sa okrem iného uvádza, že:
(i) povinnosť [zaplatiť] ekvivalentnú hodnotu zhabaného tovaru by sa nemala klasifikovať ako trestnoprávna sankcia, ale ako občianskoprávny dôsledok odsúdenia za osobitné zhabanie v trestnom konaní;
(ii) povinnosť zaplatiť ekvivalentnú hodnotu predstavuje prípad uplatnenia

článkov 1382 a 1383 Burgerlijk Wetboek (občiansky zákonník), článku 44 Strafwetboek (trestný zákonník) – na základe ktorých trestný sudca odvodzuje svoju právomoc – a článku 50 Strafwetboek (trestný zákonník) o spoločnej a nerozdielnej povinnosti uhradiť náhradu škody v prípade viacerých páchatel'ov;

(iii) zhabanie tovaru je trestom výslovne ustanoveným v článku 221 § 1 VZCSD a z jeho povahy vyplýva, že páchatelia v prípadoch uvedených v článku 220 VZCSD musia odôvodnene očakávať, že trestný súd im uloží povinnosť zaplatiť ekvivalent hodnoty, ak sa zhabaný tovar nevydá;

(iv) účelom povinnosti zaplatiť ekvivalentnú hodnotu nie je náhrada škody vyplývajúcej zo samotného trestného činu, ale náhrada škody vyplývajúcej z neexistencie tovaru, ktorý má byť zaistený; a

(v) trestný sudca vynášajúci rozsudok nemá možnosť znížiť sumu ekvivalentu hodnoty.

- 10 Z vyššie uvedeného vyplýva záver, že ak zhabaný tovar už nie je k dispozícii, obžalovaní môžu byť v Belgicku odsúdení na zaplataenie ekvivalentu hodnoty tohto tovaru v spojení s peňažnou pokutou, ktorá sa uloží osobitne a daňovou pohľadávkou na zaplataenie ušlého cla a poplatkov.
- 11 Podľa vnútroštátneho súdu belgické trestné colné právo nerozlišuje medzi situáciou, keď je zaistený tovar vyňatý z obchodného styku, a situáciou, keď fyzicky nie je k dispozícii.
- 12 Naproti tomu v rozsudku vo veci Schenker Súdny dvor jasne rozlišuje medzi týmito dvoma prípadmi. Zdá sa, že Súdny dvor akceptuje príkaz na zaplataenie ekvivalentnej hodnoty len vtedy, ak bol tovar zhabaný a stiahnutý z trhu. V bode 44 tohto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že povinnosť zaplatiť ekvivalent hodnoty tovaru nie je primeraná okolnostiam prípadu, v ktorom tovar nebol zaistený, a to bez ohľadu na skutočnosť, že táto sankcia bola uložená popri už samostatne uloženej peňažnej sankcii.
- 13 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je isté, či je belgická právna prax zlučiteľná s právom Únie. Vnútroštátny súd preto položil Súdnemu dvoru uvedené prejudiciálne otázky na rozhodnutie.